

Victor NEGRESCU

DISPARIȚIA INTIMITĂȚII

Individul, comunicarea și organizația

Copyright © 2013, **Editura Pro Universitaria**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
Editurii Pro Universitaria

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul
scris al **Editurii Pro Universitaria**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NEGRESCU, VICTOR

**Disparația intimității : individul, comunicarea și
organizația** / Victor Negrescu. - București : Pro
Universitaria, 2013

Bibliogr.

ISBN 978-606-647-564-8

174

316.454.2

INTRODUCERE

Pe tot parcursul vieții suntem înconjurați de oameni, respectăm norme, avem valori, suntem clasificați în categorii și facem parte, uneori chiar și fără voia noastră, din grupuri și organizații. Am putea crede că nu mai ajungem să fim singuri. Viața, însă, ne demonstrează că suntem mai singuri ca niciodată în fața propriilor confruntări și opțiuni, animați fiind de alegeri, dorințe și așteptări.

Totul se rezumă la cât de bine se integrează individul în structurile organizaționale, la cât de bine înțelege specificitățile sale culturale și comunicaționale. În căutarea excelenței și reușitei rămânem, de fapt, fără secrete și intimitate, descoperite și livrate lumii întregi de cercetători care au vrut să înțeleagă esența vieții în societate.

Această carte se dorește a fi o primă lectură în căutarea înțelegerii relației dintre individ și societate, despre modul în care comunică și se integrează organizațional în structuri care îi determină și afectează viața zi de zi. Pentru a face acest lucru, fiecare capitol este structurat

ca o entitate distinctă care își propune să elucideze punctual teme legate de statutul individului în lumea organizațională. Bazându-se pe repere teoretice, lucrarea caută să dezvolte practic abordările științifice, oferind prilejul pentru scurte analize și repere capabile să asigure cititorului transcriptul unor teme complexe și uneori dificil de străbătut fără îndrumare.

Drumul cititorului trece și prin anumite studii de caz, identificate și dezvoltate de autor pentru a exemplifica argumentele prezentate în fiecare capitol. Structurate sub forma unor aplicații practice, studiile de caz oferă celui care dorește să meargă mai departe în înțelegerea conceptelor folosite, instrumentele pentru propriile experimente și analize.

Prin urmare, recomandăm cititorului să privească aceasta carte drept un ghid de acomodare cu termenii psihologici și de înțelegere a dezbaterilor care separă, și uneori incită cercetătorii și experții în teoriile organizaționale. Fără temeri, vă invităm să citiți această lucrare pentru a descoperi, dincolo de cuvinte, concepte și termeni, individul fără secrete și fără intimitate.

CAPITOLUL 1

Individul, informația și mediul

1.1. Abordarea teoretică

Individul este o ființă complexă: acționează, interacționează și evoluează. Prima transformare o are în contactul cu mediul și cu spațiul care îl înconjoară. Reacția sa în raport cu mediul evoluează în funcție de experiențele pe care le cumulează. Istoria personală generează propria viziune asupra lumii, iar această diferență de perspective creează uneori confuzii și neînțelegeri.

În consecință, fiecare individ dezvoltă o perspectivă subiectivă asupra mediului, generată de fenomenul cogniției. Această sumă de cunoștințe, reprezentări mentale și convingeri ale unei persoane despre sine și lumea în care trăiește modelează interpretarea pe care individul o dă acestor trăiri și comportamentul său.

Unul dintre primii autori cognitiști a fost psihiatrul Aaron Beck, care, în anii 1960, a dezvoltat noțiunea de „schemă”, pentru a descrie faptul că individul se confruntă permanent cu o serie de informații care trec

printr-un proces de codificare personală. Această schemă de clasificare a informațiilor determină, de fapt, evaluarea pe care individul o oferă situației cu care se confruntă și modul în care decide să îi răspundă.

Codificarea personală este dată de experiențele pe care individul le trăiește, de observațiile pe care le realizează și se bazează pe convingerile și credințele pe care decide să și le impună.

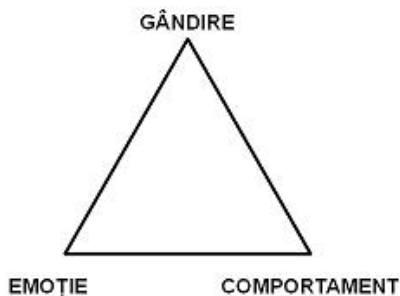
Același autor a studiat și fenomenul depresiei, descoperind la pacienții analizați un discurs interior depresiv generat de trei dimensiuni ale cogniției: gânduri negative despre propria persoană, gânduri negative despre mediu și context, gânduri negative despre experiențele care vor urma.

Această abordare negativă ilustrează, de fapt, mecanismul de interpretare a individului care alege ce informații dorește să selecteze, modul în care le înțelege și în care decide să le trateze. Fenomenul se numește scală de inferență, concept dezvoltat de profesorul Chris Argyris, în 1974.

Etapa 1: Selectarea informațiilor
Etapa 2: Interpretarea și codificarea informațiilor
Etapa 3: Concluzii în urma informațiilor
Etapa 4: Formarea convingerilor
Etapa 5: Acțiuni și comportamente

Tabel 1: Scala de inferență

Beck atrage atenția asupra greșelilor care pot să apară la indivizi printr-o gestionare și interpretare greșită a informațiilor. Cercetătorul numește aceste probleme distorsiuni cognitive și pot permite persoanelor aflate în structuri organizaționale să identifice greșelile comise de membrii acesteia.

Model 1: Triada acțiunii individului

Rezultă o legătură între trei elemente care determină acțiunea individului. Astfel, interacțiunea între emoții, gândire și comportament descrie și generează acțiunile individului.

Dacă ilustrăm comportamentul depresiv prin această triadă putem exemplifica în felul următor: un individ care comite o greșeală la locul de muncă nu își informează conducerea pentru că anumite gânduri negative automate vor genera emoții cu privire la soarta locului său de muncă, generând, astfel, acest comportament.

Un alt cadru pentru analiza acțiunilor este dat de modelul ABCDE elaborat de psihologul american Albert Ellis, în 1992. Modelul ABCDE este construit în felul următor:

A	Antecedent: Un eveniment anterior care constituie o experiență a individului
B	Credință sau convingere: Această valoare poate reprezenta o sursă a acțiunilor sale
C	Consecință: Se manifestă sub forma unei emoții sau a unei acțiuni
D	Dezbatere contradictorie cu privire la argumentele pro și contra unei decizii
E	Evaluare: Analiza pe care o face individul ca urmare a realizării acțiunii.

Tabel 2: Modelul ABCDE

În consecință, la nivelul individului se produce un proces de gândire care rezultă dintr-o evaluare merită să constituie un antecedent pentru acțiunile viitoare. Interpretările date de indivizi diferă, însă, în funcție de modul în care se realizează evaluarea sau de locul controlului, așa cum a fost el descris de psihologul american Julian Rotter.

Astfel, unele persoane consideră că evenimentele sunt influențate de forțe externe (noroc, întâmplări, alte persoane), iar alții de eforturile proprii (talent, muncă sau acțiuni). Rotter a mers până la a redacta un chestionar care a stat la baza unei scări de evaluare a locului de control și a măsurat nivelul de încredere pe care îl are individul în capacitatea sa de a-și influența destinul.

Mai mult decât atât, studiul a arătat că subiecții influențați extern sunt mai puțin rezistenți la situații dificile decât cei influențați de factori interni, fiind, de altfel, mai puțin rezistenți la stres. Riscul care apare la persoanele influențate intern este să devină prea sigure pe ele și uneori rigide în propriile convingeri.

O analiză realizată de Donald Kuratho și Richard Hodgetts, asupra întreprinzătorilor de succes a arătat că

majoritatea are convingeri interne în propria reușită.

Cu toate acestea, credințele interioare și exterioare sunt datorate și experiențelor trăite. Psihologul american Martin Seligman a realizat, în 1967, un experiment menit să indice că expunerea la situații incontrolabile generează un fenomen al deznădejdiei. Experimentul a fost realizat asupra unor câini care au fost supuși unor șocuri electrice. Au fost create două grupuri de câini. Un grup a fost supus unor șocuri electrice care puteau fi întrerupte dacă apăseau butonul cu botul, iar cel de-al doilea grup nu putea opri șocurile, pentru că butonul nu avea efect.

În a doua etapă, toți câinii erau închiși într-o cușcă de unde aveau posibilitatea să scape sărind peste o barieră. Cu zece secunde înainte de șocurile electrice se emitea un sunet. Câinii din primul grup au învățat repede să le evite sărind bariera, în timp cei al doilea grup s-a resemnat și nu a evitat șocurile, deși ar fi putut să o facă foarte ușor.

Sentimentul de neputință conduce la o demotivare a individului, la o creștere a sentimentului de descurajare și la reducerea conștientizării că evenimentele depind de